

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Název programu: Vzdělávací program Montessori

Motivační název: Pomoz mi, abych to dokázal sám

1. Identifikační údaje

Název a sídlo:	Montessori mateřská škola Pampeliška s.r.o., Třebízského 2702/12, 301 00 Plzeň
Zřizovatelka:	Mgr. Lenka Tlustá
Ředitelka:	Kroupová Eva
IČO:	03505529
IZO:	181067439
REDIZO:	691007837
Zpracoval:	Eva Kroupová, Mgr. Lenka Tlustá
Koordinátor ŠVP:	Mgr. Lenka Tlustá tel.: 777 939 004
Platnost a účinnost dokumentu:	od 1. 9. 2025 zpracováno podle revidovaného RVP PV
Č. j.:	2025-08-20-01

(Pozn.: ŠVP byl projednán na pedagogické radě dne 20. 8. 2025.)

Datum vydání: 20.8.2025

Eva Kroupová
ředitelka školy

2. Charakteristika školy

Montessori mateřská škola Pampeliška s.r.o. je dvoutřídní škola rodinného typu s celkovou kapacitou **35** dětí. Nachází se v prostorách TJ SLAVOJ na adrese Třebízského 12, Plzeň. Je obklopena rozlehlou udržovanou zahradou, která byla v letech 2018–2020 revitalizována v rámci projektu „Přírodní zahrady“. Mateřská škola prošla v roce 2014 rozsáhlou rekonstrukcí a v roce 2018 byla rozšířena o jednu třídu na stávající kapacitu.

Mateřská škola je rozdělena do dvou tříd. Třída **Semínka** je určena převážně mladším dětem a její nejvyšší kapacita je 15 dětí. Třída **Pampelišky** je určena převážně starším dětem, nachází se v horním podlaží budovy a její nejvyšší kapacita je 20 dětí. Organizace tříd respektuje individuální potřeby, věk a dosaženou úroveň rozvoje jednotlivých dětí.

Škola pracuje na principech Montessori pedagogiky, která respektuje individuální vývojové potřeby každého dítěte. Vzdělávání probíhá ve věkově heterogenních třídách a je založeno na připraveném prostředí, svobodné volbě činnosti v rámci srozumitelných pravidel, samostatnosti dítěte a průběžném pedagogickém pozorování.

- *Detailní historie a architektonické specifika budovy: viz **Příloha č. 1: Charakteristika a historie budovy.***

3. Pedagogický tým školy

Pedagogický tým tvoří ředitelka školy, učitelky mateřské školy a podle aktuálních potřeb také další pedagogičtí pracovníci, zejména asistenti pedagoga. Podle potřeby mohou tým podporovat také chůvy jako nepedagogičtí pracovníci.

Konkrétní personální obsazení je vedeno v aktuální dokumentaci školy; ŠVP vymezuje především role, způsob spolupráce a principy profesního rozvoje týmu.

Ředitelka školy vytváří podmínky pro společné pedagogické vedení, plánování, sdílení zkušeností, sebereflexi a profesní učení. Učitelka působí jako průvodce dítěte: připravuje prostředí, pozoruje dítě, nabízí mu přiměřené podněty, poskytuje respektující zpětnou vazbu a využívá výsledky pedagogického diagnostikování k individualizaci vzdělávání.

Pedagogové při plánování a vyhodnocování vzdělávání spolupracují, sjednocují základní přístupy a současně reagují na specifika jednotlivých tříd. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s asistentem pedagoga a dalšími odborníky jako partnerský tým.

Profesní rozvoj pedagogického týmu zahrnuje další vzdělávání v Montessori pedagogice, pedagogickém diagnostikování, formativním přístupu, inkluzivním vzdělávání, podpoře dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka, digitálních

kompetencích a dalších oblastech odpovídajících potřebám školy. Podrobně viz Příloha č. 3: Plán personálního rozvoje a DVPP.

4. Podmínky předškolního vzdělávání

Podmínky předškolního vzdělávání jsou v tomto ŠVP rozpracovány v souladu s požadavky RVP PV v následujících oblastech: věcné (materiální), životospráva, psychosociální podmínky, organizace, řízení mateřské školy, personální a pedagogické zajištění a spolupráce s rodiči.

Každá z těchto oblastí je popsána tak, aby bylo zřejmé, jak konkrétní podmínky školy podporují naplňování vzdělávacích cílů.

Přílohy jsou nedílnou součástí ŠVP a rozpracovávají jednotlivé části hlavního dokumentu. Hlavní dokument a přílohy společně tvoří jeden provázaný celek.

Tato kapitola stručně shrnuje soulad s RVP PV. Podrobný popis je vždy odkazován v přílohách.

- **Věcné a materiální podmínky:** Třídy jsou vybaveny specifickým Montessori materiálem pro všechny vzdělávací oblasti. Nábytek odpovídá počtu dětí i jejich antropometrickým požadavkům a je výškově nastavitelný. Pomůcky a hračky jsou dětem volně dostupné a uspořádané tak, aby podporovaly samostatnost, svobodnou volbu činností a bezpečný pohyb dětí v prostředí. Detailně viz **Příloha č. 2**.
- **Psychosociální podmínky:** Adaptace dětí probíhá postupně a individuálně. Škola vytváří bezpečné, respektující a předvídatelné prostředí, ve kterém jsou děti přijímány s ohledem na svou jedinečnost. Děti nejsou vystavovány nepřiměřenému tlaku, soutěžení ani srovnávání; mají dostatek času na dokončení činnosti, odpočinek, spontánní hru a navazování vztahů.
- **Spolupráce školy s rodinou:** Partnerství s rodinou je založeno na vzájemném respektu, důvěře, diskretnosti a pravidelné komunikaci. Zákonní zástupci jsou informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte a podle možností se zapojují do života školy i tvorby diagnostického portfolia. Podrobně viz **Příloha č. 5**.
- **Organizace:** Denní režim je pružný a zohledňuje individuální potřeby dětí, jejich aktuální zaujetí, věk, počasí a situaci ve třídě. Hra, spontánní a nepřímo řízené činnosti převažují nad činnostmi řízenými. Pobyt venku je pravidelnou součástí dne a organizace umožňuje souvislé bloky soustředěné práce. Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů je v každé třídě zajištěno minimálně v rozsahu 2,5 hodiny denně. Spojování tříd je maximálně omezeno. Rámcový denní režim viz **Příloha č. 6**.
- **Životospráva:** Je zajištěn pravidelný rytmus, dostatečný pitný režim a plnohodnotná strava. Děti do jídla nenutíme. Odpočinek je přizpůsobován individuální potřebě dítěte; spánek není vynucován a dětem s nižší potřebou spánku je nabízena klidová činnost. Nad rámec běžného režimu škola nabízí

specifické pohybové a ozdravné programy (plavání, saunování), viz **Příloha č. 11**.

- **Řízení školy a poradenská spolupráce:** Řízení školy je založeno na týmové spolupráci, sdílené odpovědnosti a pravidelném vyhodnocování kvality. Škola zajišťuje včasné rozpoznání vzdělávacích potřeb dětí a podle potřeby spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, klinickým logopedem a dalšími odborníky. Podrobně viz **Přílohy č. 4 a 5**.
- **Bezpečnost a ochrana zdraví:** Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví dětí při všech činnostech v souladu s platnými právními předpisy. Bezpečnostní pravidla jsou dětem sdělována srozumitelně a přiměřeně jejich věku, aniž by nepřiměřeně omezovala jejich samostatnost a přirozený pohyb.

Materiální, personální, psychosociální i organizační podmínky jsou průběžně vyhodnocovány a upravovány tak, aby odpovídaly požadavkům RVP PV a aktuálním potřebám dětí i pedagogického týmu.

5. Organizace vzdělávání

Vzdělávání probíhá ve dvou věkově smíšených třídách (heterogenní skupiny), což podporuje přirozené sociální učení, vzájemnou pomoc a respekt mezi dětmi různého věku. Tento model plně koresponduje s principy Montessori pedagogiky. Zařazení dítěte do třídy vychází z kapacity, složení skupiny, potřeb dítěte a organizačních možností školy.

- **Denní řád:** je flexibilní a umožňuje reagovat na aktuální potřeby a zájmy dětí, míru jejich soustředění (polarizace pozornosti) a klimatické podmínky.
- **Rámcový denní režim:** specifikuje orientační časy pro spontánní hru, řízené činnosti, pobyt venku, hygienu a stravování. Viz **Příloha č. 6**.

5.1 Podmínky pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání

Přijímání dětí do mateřské školy se řídí školským zákonem (č. 561/2004).

- **Zápis:** Konkrétní termín, čas a místo konání zápisu stanoví ředitelka školy v souladu s termíny určenými školským zákonem a zveřejní je způsobem umožňujícím dálkový přístup .
- **Kritéria:** Konkrétní kritéria (např. věk dítěte, sourozenec v MŠ) jsou každoročně zveřejněna ředitelkou školy v dostatečném předstihu před konáním zápisu na webových stránkách a nástěnce školy. Kritéria jsou transparentní, předvídatelná, nediskriminační a zohledňují kapacitu a podmínky školy.
- **Přednostní přijetí:** V souladu se zákonem jsou k předškolnímu vzdělávání přednostně přijímány děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky.
- **Rozhodnutí o přijetí:** O přijetí dítěte rozhoduje ředitelka školy ve správním řízení.

5.2 Povinné předškolní vzdělávání (předškoláci)

Povinné předškolní vzdělávání se realizuje v rozsahu stanoveném § 34a školského zákona v souvislé délce 4 hodiny denně (v naší MŠ stanoveno **od 8:00 do 12:00 hod**).

Docházka je evidována. Způsob omlouvání nepřítomnosti dítěte v povinném předškolním vzdělávání (včetně konkrétních lhůt a forem) je závazně a detailně stanoveno ve Školním řádu mateřské školy.

5.3 Individuální vzdělávání

Individuální vzdělávání probíhá dle § 34b školského zákona. Zákonný zástupce dítěte je povinen zajistit účast dítěte u ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech. Ředitelka mateřské školy doporučí zákonnému zástupci oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno. Ověřování probíhá v prostorách MŠ, a to

v období od 3. do 4. měsíce od začátku školního roku. Přesné termíny (řádný a náhradní) stanoví ředitelka školy a zákonné zástupce o nich písemně vyrozumí. Samotné ověřování probíhá formou přátelského rozhovoru s dítětem nad jeho portfoliem prací a hravou činností s didaktickým Montessori materiálem.

5.4 Distanční vzdělávání

V případě krizových opatření nebo nařízení orgánů ochrany veřejného zdraví (např. KHS), která plošně omezí osobní přítomnost dětí, mateřská škola automaticky aktivuje distanční formu vzdělávání pro všechny zapsané děti. Škola garantuje plynulý přechod na distanční režim a plné zajištění vzdělávací nabídky pro všechny zapsané děti, čímž kontinuálně plní své závazky vůči rodinám.

Způsob vzdělávání a poskytování zpětné vazby se přizpůsobuje věku dítěte, jeho individuálním potřebám, zdravotnímu stavu, rodinnému zázemí a technickým možnostem. Cílem není přenášet běžný režim mateřské školy na obrazovku, ale udržet kontinuitu Montessori vzdělávání, kontakt s dítětem a rodinou a nabízet smysluplné činnosti uskutečnitelné v domácím prostředí. Tímto je zachován plný rozsah poskytovaných vzdělávacích služeb ze strany školy.

Závaznost a rozsah:

- **Garantovaná nabídka pro všechny děti:** Mateřská škola poskytuje distanční vzdělávání jako plnohodnotnou alternativu běžné výuky pro všechny zapsané děti. Obsah je metodicky připraven tak, aby byl pro rodiny přínosný. Rodiče mladších dětí mají k této formě vzdělávání plný přístup a mohou ji využívat dle svých aktuálních rodinných možností.
- **Povinná účast předškoláků:** V souladu s § 184a školského zákona je pro děti v povinném roce předškolního vzdělávání účast na této formě vzdělávání legislativně povinná a škola prokazatelně eviduje jejich zapojení.

Formy a metody distančního vzdělávání:

- **Asynchronní výuka (pro všechny):** Využití privátních videí školy (prezentace témat, instruktážní videa k aktivitám praktického života, čtení, pracovní listy). Tato forma umožňuje rodinám maximální flexibilitu.
- **Synchronní výuka (pro všechny):** Online setkávání třídy (společná elipsa), zaměřené na sdílení prožitků a udržení vazeb v rámci skupiny.
- **Metodická podpora rodičů:** Online tipy na „připravené prostředí“ doma a individuální konzultace s pedagogy.

Způsob a rozsah distanční formy je vždy individuálně přizpůsoben technickým možnostem rodin. Škola garantuje zachování vzdělávací nabídky pro všechny děti bez ohledu na jejich věk.

6. Charakteristika vzdělávacího programu

6.1 Vize a cíle vzdělávacího programu

Filozofií naší MŠ je plně respektovat individualitu dítěte s využitím Montessori principů. Hlavním cílem je rozvoj samostatné, sebevědomé a zodpovědné osobnosti. Montessori pedagogika je v naší škole využívána jako metoda a forma práce, přičemž plně respektujeme a naplňujeme cíle a vzdělávací obsah RVP PV.

Vizi školy je bezpečné a podnětné společenství, ve kterém se dítě učí vlastní činností, rozvíjí svou samostatnost, vnitřní motivaci, odpovědnost, vztahy k druhým lidem a úctu ke světu. Škola usiluje o to, aby každé dítě mohlo postupovat podle svých možností, zažívalo smysluplný pokrok a získávalo dobré předpoklady pro další vzdělávání a život.

Cíle vzdělávání jsou uskutečňovány prostřednictvím očekávaných výsledků učení v klíčových kompetencích a vzdělávacích oblastech, rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti a konkrétních vzdělávacích strategií školy.

6.2 Cíle vzdělávání a klíčové kompetence

Vzdělávání v naší MŠ směřuje k utváření osmi klíčových kompetencí v souladu s revidovaným RVP PV. Tyto kompetence tvoří základ pro celoživotní učení. Montessori pedagogika je přirozeně naplňuje skrze práci s materiálem, svobodnou volbu a připravené prostředí:

1. **Kompetence k učení:** Dítě si samostatně vybírá práci, soustředí se (polarizace pozornosti) a dokončuje úkoly. Chápe chybu jako ukazatel cesty, nikoliv selhání.
2. **Kompetence k řešení problémů:** Skrze kontrolu chyby v pomůckách dítě samo hledá řešení a rozvíjí logické myšlení.
3. **Kompetence komunikační:** Kultivujeme mluvený projev, naslouchání a schopnost vyjádřit své potřeby a myšlenky v kultivovaném dialogu (viz Příloha č. 8).
4. **Kompetence osobnostní a sociální:** Rozvíjíme zdravé sebevědomí, schopnost nést zodpovědnost za své jednání a přirozenou spolupráci či vzájemný respekt ve věkově smíšené skupině.
5. **Kompetence k občanství a udržitelnosti:** Děti se podílejí na tvorbě pravidel třídy a učí se respektu k druhým i k odlišnostem. Skrze kosmickou výchovu zároveň budujeme aktivní odpovědnost k přírodě a pochopení základních ekologických souvislostí (viz Příloha č. 10).
6. **Kompetence k podnikavosti a pracovní:** Podporujeme schopnost dětí přicházet s vlastními nápady a iniciativou. Pracovní návyky a rozvoj jemné i

hrubé motoriky upevňujeme skrze aktivity praktického života a samostatnou péči o prostředí (zahrada, třída).

7. **Kompetence kulturní:** Vedeme děti k vnímání umění a kulturních tradic jako nedílné součásti života. Prostřednictvím tvořivých, hudebních a výtvarných činností v připraveném prostředí rozvíjíme estetické cítění a budujeme vztah k národnímu i světovému kulturnímu dědictví.
8. **Kompetence digitální:** V Montessori prostředí rozvíjíme základy algoritmického myšlení (řazení, posloupnosti, binární logika v pomůckách) a vedeme děti k bezpečnému a smysluplnému vnímání technologií a médií v okolním světě; mladší děti se přiměřeně svému věku seznamují s jednoduchými robotickými pomůckami také v rámci center aktivit. Nadstavbou je specializovaný blok „Malý robotik“ pro předškoláky, v němž děti prostřednictvím hravých robotických sad převádějí své logické myšlení do světa technologií (viz **Příloha č. 11**).

Základní gramotnosti: Čtenářská a matematická gramotnost se rozvíjejí průběžně ve všech integrovaných blocích a každodenních činnostech. Nejsou chápány jako izolované předměty.

- **Čtenářská gramotnost:** Děti se setkávají s kvalitní literaturou a různými druhy sdělení, naslouchají, kladou otázky, vyvozují význam, předvídají, vyprávějí, tvoří vlastní obrazová a symbolická sdělení a postupně se orientují v písmu. Specifika Montessori jazykové výchovy viz **Příloha č. 8**.
- **Matematická gramotnost:** Děti prostřednictvím manipulace, hry a praktických situací porovnávají, třídí, uspořádávají, odhadují, měří, pracují s množstvím, tvary, prostorem, časem, podmínkami a jednoduchými záznamy. Svůj postup podle možností popisují a ověřují. Podrobně viz **Příloha č. 9**.

6.3 Montessori principy

- **Formy a metody:** Využíváme prožitkové učení, volnou práci s Montessori materiálem, elipsu, komunitní kruh, projektové vyučování a práci v centrech aktivit.
- *Detailní rozpracování Montessori principů (připravené prostředí, polarizace pozornosti, role učitele) viz **Příloha č. 7: Metodika Montessori v MŠ Pampeliška**.*
- *Specifika jazykové výchovy a rozvoje předčtenářské gramotnosti (genetická metoda, exploze psaní, multismyslový přístup): viz **Příloha č. 8**.*
- *Specifické oblasti Montessori vzdělávání, jako je rozvoj matematického ducha a integrace věd v rámci kosmické výchovy, jsou detailně rozpracovány v **Přílohách č. 9 a 10**.*

6.4 Pedagogické diagnostikování a individualizace

Pedagogické diagnostikování je průběžný a systematický proces poznávání dítěte, jeho potřeb, zájmů, možností, způsobů učení a pokroků. Nevede ke srovnávání dětí ani k vytváření věkových norem; slouží k podpoře individuálního rozvoje každého dítěte.

Učitelé využívají cílené i průběžné pozorování, rozhovor, analýzu činností a výtvorů dítěte, záznamy o práci s Montessori materiálem, diagnostické portfolio a školou zvolený diagnostický nástroj. Do diagnostického portfolio je přiměřeně zapojováno dítě a podle možností také zákonní zástupci.

Zjištění pedagogové pravidelně sdílejí, využívají je při plánování vzdělávací nabídky, úpravě připraveného prostředí, volbě vzdělávacích strategií, poskytování podpory a při konzultacích se zákonnými zástupci. Individualizace se uskutečňuje nabídkou různě náročných činností, možností volby, přizpůsobením času, formy podpory a prostředí a cílenou prací s jednotlivcem nebo menší skupinou.

Podrobný systém pedagogického diagnostikování, vedení diagnostického portfolio, ochrany údajů, sdílení zjištění a převodu výsledků do plánování je uveden v **Příloze č. 13**.

7. Vzdělávací obsah

7.1 Soulad s RVP PV (legislativa)

Vzdělávací obsah je v souladu s RVP PV strukturován do integrovaných bloků. Tyto bloky jsou v rámci naší pedagogiky vnitřně členěny podle oblastí Montessori (Praktický život, Smyslová výchova, Matematika, Jazyk, Kosmická výchova). Prostřednictvím těchto specifických oblastí jsou systematicky naplňovány a propojovány všechny vzdělávací oblasti definované RVP PV:

- Dítě a jeho tělo (biologická oblast)
- Dítě a jeho psychika (psychologická oblast)
- Dítě, ten druhý a společnost (interpersonální a sociálně-kulturní oblast)
- Dítě a svět (environmentální oblast)

Vzdělávací oblasti RVP PV nejsou samostatnými integrovanými bloky. Jsou rozvíjeny průběžně a průřezově napříč všemi integrovanými bloky; podle zaměření konkrétního bloku může být některá oblast zastoupena výrazněji a jiná méně.

U každého integrovaného bloku je vymezen hlavní smysl a účel a rámcová vzdělávací nabídka. Konkrétní očekávané výsledky učení (OVU) vzdělávacích oblastí přiřazené k jednotlivým blokům jsou uvedeny v **Příloze č. 14**. Matice zároveň dokládá, že každý OVU je zahrnut alespoň v jednom integrovaném bloku.

Konkrétní činnosti, situace, otázky dětí a nabídka Montessori materiálu jsou rozpracovávány průběžně v třídním plánování, interně označovaném jako TVP. Třídní plánování je otevřený pracovní materiál učitelek, nikoli předem pevně uzavřený roční plán.

7.2 Přehled integrovaných bloků vycházejících z koloběhu roku

Integrované bloky vycházejí z ročních období, tradic a Montessori témat. Tradice využíváme z důvodu podpory národní identity a kulturního dědictví. Pro děti jde o přirozené ukotvení v čase a koloběhu roku, které doplňuje jejich vzdělávání o prožitky spojené s českou kulturou. Nabídka činností v rámci integrovaných bloků není pro děti závazná a respektuje princip svobodné volby. Uvedené měsíce jsou pouze orientační. Bloky a jejich části se mohou prolínat, být zkráceny nebo prodlouženy a učitelky se k nim mohou podle situace, zájmů dětí, aktuálních událostí a výsledků pedagogického diagnostikování opakovaně vracet.

1. Blok: Podzimní objevování (orientačně září–listopad)

- *Charakteristika bloku:* Tento blok usnadňuje dětem přechod z rodinného prostředí do mateřské školy. Zaměřuje se na budování pocitu bezpečí, poznávání pravidel soužití ve třídě a vnímání podzimních změn v přírodě i lidských činnostech prostřednictvím všech smyslů.
- *Cíl:* Adaptace na prostředí MŠ, budování vztahů ve třídě, orientace v přírodních proměnách podzimu.

- *Rámcová vzdělávací nabídka:* Aktivita z oblasti praktického života zaměřené na sebeobsluhu a péči o prostředí třídy; společná setkávání na elipse; smyslové hry s přírodninami; komunitní aktivity podporující seznámení dětí a navazování přátelství; práce s pomůckami kosmické výchovy zaměřená na znaky podzimu a proměny přírody.
- *Očekávané výstupy:* Dítě se orientuje v prostředí MŠ a zvládá odloučení od rodičů; zvládá základní úkony sebeobsluhy (oblékání, obouvání, stolování); respektuje dohodnutá pravidla soužití ve skupině; všímá si změn v přírodě a dokáže pojmenovat základní znaky podzimu.

2. Blok: Zimní zklidnění (orientačně prosinec–únor)

- *Charakteristika bloku:* Blok je zaměřen na prožívání zimních tradic, zklidnění a upevňování rodinných i přátelských vazeb. Děti se seznamují s péčí o své tělo a zdraví v zimním období a prostřednictvím kosmické výchovy objevují pojetí času.
- *Cíl:* Poznávání tradic a zvyků, rodina a její význam, péče o zdraví a lidské tělo, vnímání času.
- *Rámcová vzdělávací nabídka:* Činnosti spojené s přípravou na advent a Vánoce (pečení, tvoření výzdoby); práce s Montessori materiálem pro rozvoj smyslového vnímání (např. rozlišování teploty, hmotnosti); aktivity zaměřené na poznávání lidského těla a prevenci nemocí; seznámení s pojmy času (dny v týdnu, měsíce) prostřednictvím kosmické výchovy a kalendáře.
- *Očekávané výstupy:* Dítě má povědomí o významu rodiny a zná základní kulturní tradice; orientuje se v elementárních časových posloupnostech (den/noc, včera/dnes); má povědomí o svém těle a dodržuje základní zásady zdravého životního stylu a hygieny; projevuje ohleduplnost a empatii vůči druhým.

3. Blok: Jarní probouzení (orientačně březen–květen)

- *Charakteristika bloku:* Hlavní myšlenkou je probouzení přírody, zrod nového života a oslava jarních svátků. Téma vede děti k pochopení elementárních ekologických souvislostí a úctě k lidské práci, přírodě i okolnímu světu.
- *Cíl:* Pozorování zrodu života v přírodě, ekologické souvislosti, poznávání profesí a světa práce.
- *Rámcová vzdělávací nabídka:* Praktická péče o rostliny a zahradu MŠ; pozorování životních cyklů zvířat a rostlin pomocí modelů a přírody; rozvoj předmatematických představ (třídění, přiřazování, práce s perlovým materiálem); seznámení s jarními svátky a tradicemi (Velikonoce); exkurze a aktivity přibližující dětem různá lidská povolání.

- *Očekávané výstupy:* Dítě chápe základní ekologické souvislosti a nutnost ochrany přírody; orientuje se v běžných profesích a uvědomuje si význam lidské práce; zvládá jednoduché logické a matematické operace úměrné svému věku; projevuje zájem o zkoumání a objevování nového.

4. Blok: Letní putování (orientačně červen–srpen)

- *Charakteristika bloku:* Blok připravuje děti na letní cestování, objevování rozmanitosti kultur a bezpečné chování o prázdninách. Pro předškoláky představuje období završení a syntézy dovedností nutných pro plynulý vstup do základní školy.
- *Cíl:* Cestování a poznávání jiných kultur, bezpečnost o prázdninách, příprava předškoláků na vstup do ZŠ.
- *Rámcová vzdělávací nabídka:* Práce s mapami, glóbusem a vlajkami v rámci kosmické výchovy; cílená příprava předškoláků prostřednictvím jazykového a matematického Montessori materiálu; dopravní výchova a hry zaměřené na bezpečnost (na silnici, u vody, v lese); aktivity seznamující děti s odlišnými kulturami a kontinenty.
- *Očekávané výstupy:* Dítě se dokáže soustředit na činnost a samostatně dokončit zadaný úkol (dovednosti pro vstup do ZŠ); zná a uplatňuje základní pravidla bezpečného chování; vnímá rozmanitost světa a projevuje toleranci k odlišnostem; orientuje se v základních pravidlech silničního provozu pro chodce.

8. Zajištění vzdělávání dětí se specifickými potřebami

Mateřská škola uplatňuje principy inkluzivního vzdělávání, které zajišťují rovný přístup ke vzdělávání pro všechny děti bez ohledu na jejich individuální potřeby, schopnosti či odlišnosti. Vzdělávání je organizováno tak, aby každé dítě mohlo maximálně rozvíjet svůj potenciál v bezpečném a podporujícím prostředí.

8.1 Děti se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

U dětí se SVP postupujeme v úzké součinnosti se Školským poradenským zařízením (ŠPZ) a zákonnými zástupci. Podpůrná opatření 1. stupně zajišťuje škola samostatně. Podpůrná opatření 2. až 5. stupně jsou poskytována na základě doporučení ŠPZ. V případě potřeby a na základě doporučení zajišťujeme asistenta pedagoga. Pro tyto děti jsou vypracovávány Plány pedagogické podpory (PLPP) nebo Individuální vzdělávací plány (IVP).

8.2 Nadané děti

Identifikujeme a rozvíjíme nadání dětí v souladu s jejich individuálními potřebami, případně formou podpůrných opatření. Využíváme k tomu specifický Montessori materiál, který umožňuje přirozenou individualizaci, prohlubování znalostí a postup do vyšších kognitivních úrovní bez ohledu na věk dítěte. Dítěti nabízíme přiměřeně náročné úkoly, možnost samostatného projektu, práci s odbornějšími zdroji, spolupráci s vrstevníky a příležitost sdílet své zájmy bez vytváření výkonového tlaku.

8.3 Podpora dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Škola poskytuje bezplatnou jazykovou přípravu všem dětem v povinném roce předškolního vzdělávání, které mají nedostatečnou znalost českého jazyka, bez ohledu na jejich státní občanství.

- **Individuální podpora:** V rámci běžných činností ve třídě s využitím vizualizace, gest a názorných Montessori pomůcek. V případě potřeby je pro dítě vypracován Plán pedagogické podpory (PLPP).
- **Jazyková diagnostika:** U všech dětí je při nástupu do povinného vzdělávání prováděno posouzení jazykových schopností.
- **Jazyková příprava:** Pokud jsou v jednom místě poskytování vzdělávání alespoň čtyři děti v povinném předškolním vzdělávání, které jsou cizinci nebo občany České republiky s obdobnými potřebami k začlenění, zřizuje ředitelka skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu. Jazyková příprava v rozsahu jedné hodiny týdně je rozdělena do dvou až tří bloků. Při nižším počtu probíhá podpora individuálně v rámci běžných činností s využitím vizuálních Montessori pomůcek.

8.4 Děti od 2 do 3 let

Vzdělávání dětí od 2 do 3 let probíhá v prostředí uzpůsobeném jejich vývojovým, bezpečnostním a hygienickým potřebám (např. nočníky, bezpečné hračky). Důraz je kladen na plynulou adaptaci, individuální přístup a rozvoj sebeobsluhy. Podmínky vzdělávání jsou zajištěny v souladu s RVP PV, zejména v oblasti bezpečnosti (zvýšený dohled), hygieny (individuální potřeby dětí) a materiálního vybavení odpovídajícího věku dětí.

Pedagog zajišťuje zvýšenou míru podpory, bezpečí a individuální péče s ohledem na věk dítěte. Dítě má dostatek času na pohyb, odpočinek, navazování vztahu s dospělým, osvojování základních návyků a postupné zapojování do činností skupiny.

9. Autoevaluace mateřské školy a hodnocení výsledků vzdělávání

9.1 Proces autoevaluace školy

Autoevaluace je systematický a cyklický proces, kterým škola zjišťuje kvalitu podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, vyhodnocuje naplňování své vize a cílů a přijímá opatření ke zlepšení. Zahrnuje sběr informací, jejich společné vyhodnocení, stanovení závěrů, plán konkrétních opatření a následné ověření jejich účinnosti.

Na autoevaluaci školy se v odpovídajícím rozsahu podílejí pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci a zákonní zástupci dětí. Škola při autoevaluaci zohledňuje také výsledky externího hodnocení, zejména hodnocení České školní inspekce, a s relevantními výsledky seznamuje zúčastněné aktéry.

Škola hodnotí zejména:

- psychosociální, organizační, materiální a personální podmínky vzdělávání;
- kvalitu vzdělávacího procesu, využívání vzdělávacích strategií a individualizaci;
- naplňování integrovaných bloků, OVU, klíčových kompetencí a základních gramotností;
- fungování pedagogického týmu, profesní rozvoj a pedagogické vedení;
- spolupráci s rodinou a odbornými partnery;
- naplňování Montessori profilace, vize a cílů školy.

Podrobný plán autoevaluace v **Příloze č. 15** stanoví pro každou oblast konkrétní cíl, hodnotící kritéria, metody a nástroje, frekvenci, odpovědnou osobu a způsob využití zjištění. Mezi nástroje patří zejména hospitace a orientační vstupy, pedagogické porady, analýza třídního plánování a dokumentace, sebereflexe pedagogů, vyhodnocení portfolií, rozhovory a dotazníky pro zákonné zástupce a hodnocení materiálních a organizačních podmínek.

Průběžné dílčí vyhodnocování provádějí učitelky v rámci třídního plánování a pedagogických porad. Souhrnnou autoevaluaci koordinuje ředitelka školy nejméně jednou ročně. Výsledky jsou písemně zaznamenány, projednány pedagogickým týmem a využity při plánování dalšího rozvoje a při úpravách ŠVP.

9.2 Hodnocení výsledků vzdělávání dítěte

Hodnocení výsledků vzdělávání spočívá v průběžném a systematickém sledování pokroku dítěte ve vztahu k očekávaným výsledkům učení ve vzdělávacích oblastech a klíčových kompetencích. Učitelé přihlížejí k individuálním možnostem dítěte; děti vzájemně nesrovnávají a očekávané výsledky učení nepoužívají jako věkovou normu.

Informace o pokroku jsou dokládány v diagnostickém portfoliu. Učitelé je využívají k plánování vzdělávací nabídky, poskytování zpětné vazby dítěti, podpoře jeho

sebehodnocení a ke komunikaci se zákonnými zástupci. Podrobně viz kapitola 6.4 a **Příloha č. 13.**

9.3 Předávání výsledků pedagogického diagnostikování při přechodu do ZŠ

Po přijetí dítěte k povinné školní docházce předává ředitelka mateřské školy výsledky pedagogického diagnostikování řediteli příslušné základní školy na základě jeho žádosti, v rozsahu, formě a lhůtě stanovené školským zákonem a prováděcími předpisy. Předávání probíhá mezi řediteli škol prostřednictvím datových schránek. Pokud bylo dítě individuálně vzděláváno, předává se zápis z ověření.

Cílem předání je podpořit plynulý přechod dítěte a umožnit základní škole navázat na jeho dosavadní vzdělávání. Škola předává pouze zákonem vymezené údaje a zachovává ochranu osobních a citlivých informací.

10. Seznam příloh

- Příloha č. 1: Charakteristika a historie budovy
- Příloha č. 2: Materiální podmínky (seznam pomůcek, plány obnovy)
- Příloha č. 3: Plán personálního rozvoje a DVPP
- Příloha č. 4: Organizační řád, řízení školy a kontrolní systém
- Příloha č. 5: Plán spolupráce s rodiči a odborníky
- Příloha č. 6: Rámcový denní režim
- Příloha č. 7: Metodika Montessori v MŠ Pampeliška
- Příloha č. 8: Jazyková výchova a rozvoj čtenářské gramotnosti
- Příloha č. 9: Matematický duch a rozvoj matematické gramotnosti
- Příloha č. 10: Kosmická výchova
- Příloha č. 11: Doplnkové programy a nadstandardní aktivity
- Příloha č. 12: Vzdělávací strategie k očekávaným výsledkům učení klíčových kompetencí a základních gramotností
- Příloha č. 13: Systém pedagogického diagnostikování, diagnostického portfolia a individualizace
- Příloha č. 14: Matice integrovaných bloků a očekávaných výsledků učení vzdělávacích oblastí
- Příloha č. 15: Plán autoevaluace mateřské školy